

מטעמי תורת זילים

פרשת ויגש – גלגולי נשמת משיח בן יוסף

אחרי שסעדו האחים ושתו יין בביתו של יוסף הצדיק, ציוה יוסף לשים את גביע הכסף שלו באמתחת בנימין ולשלוח את אָחיו לדרכם שנאמר וַיֵּצְאוּ אֶת אֶשֶׁר עַל בֵּיתוֹ לְאֹמֶר מִלֵּא אֶת אֲמֹתַחַת הָאֲנָשִׁים אַכְּל פֶּאֶשֶׁר יִיכָלְוּ שְׁאֵת נְשִׁים כֶּסֶף אִישׁ בְּפִי אֲמֹתַחְתּוֹ: וְאֵת גְּבִיעֵי גְבִיעֵי הַכֶּסֶף תִּשִּׂים בְּפִי אֲמֹתַחַת הַקֶּטָן וְאֵת כֶּסֶף שִׁבְרוֹ וַיַּעַשׂ כַּדָּבָר יוֹסֵף אֶשֶׁר דָּבָר: הַבֶּקֶר אֹרֹר וְהָאֲנָשִׁים שָׁלְחוּ הֵמָּה וְחִמְרֵיהֶם" (בראשית מד, א – ה). כאשר התברר לאחים שהגביע נמצא באמתחת בנימין הם היו בצער גדול מאוד ומיד קרעו את בגדיהם וחזרו לפני יוסף להתחנן על בנימין שנאמר וַיִּקְרְעוּ שְׁמֹלֹתָם וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל חֻמְרוֹ וַיִּשָּׁבוּ הַעֵינָה: וַיָּבֵא הַיְהוָה וְאָחִיו בֵּיתָה יוֹסֵף וְהוּא עֹדֵדָנָו שֵׁם וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו אַרְצָה" (בראשית מד, יג – ד).

ויש להבין, מדוע החליט יוסף הצדיק לצער את כל האחים שלו השבטים הקדושים ולהחביא את 'גביע הכסף' בתוך אמתחת אחיו בנימין?

יוסף הצדיק חשב שהוא צריך להיות 'משיח בן יוסף'

ה' עתיד להעמיד לישראל שני משיחים את משיח בן יוסף (זכר דוד' לר' דוד זכות ממודינא מאמר שלישי פרק טו דף קפח ע"א ד"ה ותנה כבר מקובלת אצלנו) כגואל ראשון (אשכול הכופר לר' אברהם סבע על מגילת רות ג, יב) ואת משיח בן דוד (זכר דוד' לר' דוד זכות ממודינא מאמר שלישי פרק טו דף קפח ע"א ד"ה ותנה כבר מקובלת אצלנו) כגואל אחרון (אשכול הכופר לר' אברהם סבע על מגילת רות ג, יב) ועיקרי (אמרי נועם' פרשת דברים אות יג ד"ה בפסוק ד' אלקי אבותיכם), שמעלתו תהיה גדולה יותר מהראשון (ספר 'המפואר' לר' שלמה מולכו ענין משיח ומלכות בית דוד' דף טו ע"א טור ב ד"ה ואמר אחר כך). ושניהם רמוזים בפסוק "לא יסור שֶׁבֶט מִיְהוָה וּמִחַקֵּק מִבֶּיַן רִגְלָיו" (בראשית מט, ט), "לא יסור שֶׁבֶט מִיְהוָה" – הוא משיח בן דוד, ו"מחַקֵּק מִבֶּיַן רִגְלָיו" – הוא משיח בן יוסף (וזהו פרשת בראשית דף כה ע"ב ד"ה דבר אחר וכל שיח השדה, זכר דוד' מאמר שלישי פרק טו דף קפח ע"א ד"ה ותנה כבר מקובלת אצלנו' בשם הוזהר, ילקט שמואל' לר' שמואל פיבוש הכהן דף י ע"א טור ב ד"ה לא יסור). ומשיח בן יוסף ממתין ומצפה מתי יבוא היום שיגאל את ישראל (אשכול הכופר לר' אברהם סבע על מגילת רות ד, א), מאומות העולם ויכניעם, ואחרי כן יוכל להתגלות משיח בן דוד (וזהו פרשת משפטים דף קכ ע"א ד"ה ולבתר נטלי ודי"ה אבל בדרגא) ולעסוק בגאולת החיים וב'גאולת המתים' שהיא תחיית המתים (אשכול הכופר על מגילת רות ד, ז).

יוסף ראה כבר בילדותו שעתיד לצמוח ממנו משיח בן יוסף, ויהודה ראה שעתיד לצמוח ממנו משיח בן דוד (מאור ושמש' פרשת פנחס ד"ה והנראה לרמזו). ובגלל חלומו הנבואי של יוסף שבו ראה את אביו ואמו משתחוים לו כפי שנאמר "וְהִנֵּה הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִּים לִּי" (בראשית לו, ט), חשב יעקב שבימיו יגיע העולם לתיקונו והיה תחיית המתים ורחל אמו של יוסף שכבר מתה תקום לתחיה (בראשית רבה פז, יא). כך חשבו גם האחים, לכן כאשר ראו את יוסף אחיהם נאמר וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו הֲנֵה פֶּעַל הַחַלְמוֹת הַלָּזָה בָּא: וְעַתָּה לָכֵן וְנִהְיֶה לָּהֶן וְנִשְׁלַכְהוּ בְּאֶחָד הַבְּרוֹת" (בראשית לו, יט – כ) וכוננתם היתה להרוג (עפ"י תפארת יהונתן' לר' יהונתן אייבשיך וישב ד"ה ונראה מה יהיו חלומותיו) כעת את 'משיח בן יוסף' (יערות דבש חלק ב' בדרוש י"א ד"ה וכמו שאמר בניאיס) ב'חֶרֶב' הקדושה שלהם (תפארת יהונתן וישב ד"ה ועתה לכו ונהרגו), כי הרי 'משיח בן יוסף' צריך למות (עפ"י תפארת יהונתן וישב ד"ה ועתה לכו ונהרגו). ואחר כך יוסף הצדיק יקום בסוד תחית המתים שתהיה בימיהם וימלך, ואז יתקיימו חלומותיו (תפארת יהונתן וישב ד"ה ונראה מה יהיו חלומותיו). אך השבטים טעו בכך שחשבו כי מותו של משיח בן יוסף תהיה בימיהם (ענין העדה' למחבר שבט מוסר' פרשת ויגש דף סז ע"א ד"ה עוד נראה מה עס).

יוסף הקדים לרדת למצרים ולמלוך לפני יהודה כדי להיות לישראל למחסה ולמסתור, וכפי שמשיח בן יוסף עתיד לבוא לפני משיח בן דוד (נבול בנימין' על התורה פרשת שמות חלק א דרוש טו דף לג ע"ב סוף ד"ה עוד איתא בשמות רבה). יוסף ששלט במצרים לא התוודע אל אחיו ולא לאביו עד שהגיע בנימין למצרים, משום שביאת בנימין למצרים רומזת על בואו של אליהו הנביא שהוא עתיד לבשר את הגאולה לפני התגלות ה' בעולם ולפני ביאת המשיח, כפי שנאמר "וְהִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלַח לְכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לְפָנַי בּוֹא יוֹם ה' הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא" (מלאכי ג, כט) (תפארת שלמה' פרשת מקץ ד"ה אם כינים אתם אחיכם). וזה לפי שלאליהו הנביא יש שורש ב'שבט בנימין' (ראה ספר הגלגולים' לאר"י זיל פרק לו ד"ה יודע כי השמה הבאה) וכפי שאמר אליהו לחכמים "מבני בניה של רחל אנני" (בראשית רבה עא, טו). ועל בואו קודם משיח כבר אמר הנביא "וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם אֶחָד מֵעִיר וְשֵׁנִים מִמִּשְׁפָּחָה וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם צִיּוֹן" (ירמיה ג, ד), "אֶחָד מֵעִיר" – זה אליהו הנביא הנקרא על שם עירו 'התשבי' והגלגלי' (ראה מלכים א' יז, א), "וְשֵׁנִים מִמִּשְׁפָּחָה" – אלו שני המשיחים משיח בן יוסף ומשיח בן דוד שנקראים על שם משפחתם ושעל ידם יתקיים 'וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם צִיּוֹן' (יקול אליהו' לנאור ר' אליהו מוויילנא ספר ירמיהו אות קס).

יוסף היה השורש וההתחלה ל'משיח בן יוסף' (פרי צדיק' לר' צדוק הכהן מלובלין בחלק קדושת השבת מאמר ה') והוא עצמו היה סוד משיח בן יוסף (חומת אנך' להחיד"א פרשת וישב פרק א). וזה הטעם שמשוה רבינו טרח ולקח את עצמותיו של יוסף עמו כשיצאו ממצרים, על מנת להציל על ידי כן את נשמת משיח בן יוסף (אמרי נועם' פרשת לך לך אות כא ד"ה ומלכי צדק מלך שלום). יוסף סבר שכבר התבררו ישראל ועל ידו יהיה מחיית עמלק שהוא שורש 'הקליפות'. אמנם כאשר באו השבטים לארץ מצרים והיו בביתו, הוא ראה ש'הקליפה' עדיין בתוקפה והבין שלא התבררו עדיין כל השבטים. לכן עשה תחבולה לצער את האחים בעניין החבאת הגביע באמתחת בנימין שנאמר וַיֵּצְאוּ אֶת אֶשֶׁר עַל בֵּיתוֹ לְאֹמֶר מִלֵּא אֶת אֲמֹתַחַת הָאֲנָשִׁים אַכְּל פֶּאֶשֶׁר יִיכָלְוּ שְׁאֵת נְשִׁים כֶּסֶף אִישׁ בְּפִי אֲמֹתַחְתּוֹ: וְאֵת גְּבִיעֵי גְבִיעֵי הַכֶּסֶף תִּשִּׂים בְּפִי אֲמֹתַחַת הַקֶּטָן וְאֵת כֶּסֶף שִׁבְרוֹ וַיַּעַשׂ כַּדָּבָר יוֹסֵף אֶשֶׁר דָּבָר" (בראשית מד, א – ה) וכל זה עשה על מנת שישוּבוּ בתשובה שלמה ואחר כך הוא יתוודע אליהם ויהיה בעצמו 'משיח בן יוסף' (פרי צדיק' לר' צדוק הכהן מלובלין פרשת מקץ אות ח ד"ה וישתו וישכרו).

אך בשעה שהאחים הקדושים התחננו לרחמיו, אנשים רבים מבית פרעה ומן המצריים חילו את פניו של יוסף על מנת שימחל לבנימין כי נכמרו רחמיהם על תחנוני יהודה. ומחמתם לא היה יכול עוד יוסף להתאפק כפי נאמר וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנְּצַבִּים עֲלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָל אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהַתְוֹדַע יוֹסֵף אֶל אָחִיו: וַיִּתֵּן אֶת קִלְוֹ בְּכִי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית פְּרָעָה: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָחִיו אֲנִי יוֹסֵף הָעוֹד אֲבִי חִי וְלֹא יָכֹלוּ אָחִיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְהָלוּ מִפְּנָיו" (בראשית מה, א – ג) (רמב"ן בראשית פרק מה פסוק א, פרי צדיק' לר' צדוק הכהן מלובלין פרשת מקץ אות ח ד"ה וישתו וישכרו) וכך יוסף התוודע אליהם לפני שהם תיקנו את הכל מצדם, וזה גרם שנדחה זמן התגלותו של משיח בן יוסף. דבר זה היה מאת ה' יתברך, אשר נתן בלב האנשים לחלות את פני יוסף על מנת שלא יוכל להתאפק כי עוד לא הגיע הזמן של 'משיח בן יוסף', והוא עתיד לבוא מזרעו של יוסף (פרי צדיק' לר' צדוק הכהן מלובלין פרשת מקץ אות ח ד"ה וישתו וישכרו).

לכן כאשר השבטים באו אל יעקב אביהם לבשר לו כי יוסף חי נאמר וַיִּנְעֲלוּ מִמִּצְרָיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל יַעֲקֹב אָבִיהֶם: וַיִּגְדּוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חִי וְכִי הוּא מִשֵּׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם וַיִּפְּג לְבוֹ כִּי לֹא הָאֵמִין לָהֶם: וַיִּדְבְּרוּ אֵלָיו אֵת כָּל דְּבָרֵי יוֹסֵף אֶשֶׁר דָּבָר אֶלְהֶם וַיִּרְא אֶת הַעֲנָלוֹת אֶשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לְשֵׂאת אֹתוֹ וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אָבִיהֶם: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד יוֹסֵף בְּנֵי חִי אֲלֵכֶה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטָרֶם אֲמוֹת" (בראשית מה, כה – כח), השבטים אמרו "עוד יוסף חיי" וכוננתם היה שכשם שארע ביוסף עצמו שנחשב כמות ואחר כך נמצא חי, כן יהיה עוד פעם שנית לעתיד לבוא במשיח בן יוסף כי 'מעשה אבות סימן לבנים', רק שאז משיח ימות ממש ויחזור ויחיה כמות תחיית המתים. וכן יעקב שחזרה אליו נבואתו כפי שנאמר וַיִּתְחַי רוּחַ יַעֲקֹב אָבִיהֶם" מיד ראה נבואה כי הריגת משיח בן יוסף ותחייתו לא תהיה בימיהם אלא לאחר זמן רב ועל כך אמר רַב עוֹד יוֹסֵף בְּנֵי חִי" (ענין העדה' למחבר שבט מוסר' פרשת ויגש דף סז ע"א ד"ה עוד נראה מה עס).

יהושע היה 'משיח בן יוסף' ודוד היה צריך להיות 'משיח בן דוד'

נשמת יוסף הצדיק התגלגלה ביהושע בן נון (ספר יגלות שמות' להרמ"ע מפאנו מערכת מ ב ש"ר חיים ויטאל, מדרש תלפיות' ענף לגלגלים אות יוד, 'חומת אנך' להחיד"א על ספר יהושע א, א ד"ה יונה ושמה רחב' הרמ"ע מפאנו בשם מהר"י, יבן יהודעי' למחבר היבן איש חי מסכת מגילה דף יד ע"ב ד"ה בני לא הו לי) שהיה אפרים ושמונו צריך לבוא משיח בן יוסף (אמרי נועם' פרשת דברים

בן יוסף (תנא דבי אליהו רבה) פרק יח ד"ה פעם אחת היו רבותינו, יאגרא דכלהו פרשת דברים ד"ה מול סוף, מגלה עמוקות – רבנא אופניס אופן קייא ובאופן רב) **בסוד גלגול הנשמות** (פירוש 'זקוקין דנרא' על 'תנא דבי אליהו רבה' פרק יח ד"ה פעם אחת היו רבותינו אות קפח). **ובמעשה הזה שהיה לאליהו עם בן הצרפית נרמז שאלהו הנביא עתיד לבוא לפני משיח בן יוסף** (תנא דבי אליהו רבה) פרק יח ד"ה פעם אחת, ילקוט שמעוני מלכים א' רמז רח) **כשם שהוא הקדים לבוא לפני שהביא את נשמתו של הילד יונה אשר היה צריך להיות משיח בן יוסף** (פירוש 'זקוקין דנרא' על 'תנא דבי אליהו רבה' פרק יח ד"ה פעם אחת אות קפח). **וכן רמזו אליהו הנביא על כך בדבריו לאשה הצרפית "אָדָּ עֵשִׂי לִי מִשֶּׁם עֵגְהָ קִטְנָה בְּרֵאשֶׁנָה וְהִצַּאתָ לִי וְלָדָּ וְלִבְנָדָּ תַעֲשִׂי בְּאַחֲרָנָה"** (מלכים א' יז, יג) (בגדי אהרן על התורה פרשת שמות דף א ע"ב טור א ד"ה ואקדים מ"ש בספח).

לכן חרה ליונה הנביא מאוד על כך שהעיר ינונה לא נהפכה בימיו כי חשב שאם ינונה לא נהפכת אזי היא תיהפך עליו בדרך אחרת על ידי מלחמת גוג ומגוג (מאמר חיקור דין להרמ"ע מפאנו חלק ד סוף פרק טז) **שתהיה בימיו, וכיון שהוא יהיה משיח בן יוסף על כן ימות באותה המלחמה**. לכן יונה הזכיר את מיתתו בדבריו שנאמר **"וַיֹּאמֶר הִיטֵב חָרָה לִי עַד מוֹת"** (יונה ד, ט) כשכוונתו שהוא חשש פן ימות במלחמה (ביאור יד יהודה' על 'מאמר חיקור דין חלק ד פרק טו ד"ה בימיו שלא נתקיימה). זה הטעם מדוע כאשר רבותינו היו מוסיפים בתעניות ציבור שש ברכות נוספות לתפילת עמידה, הם הקדימו לומר את ברכת **"מי שענה את יונה במעי הדגה"** לפני ברכת **"מי שענה את דוד"** ואת שלמה בנ"ו למרות שלפי סדר הדורות יונה היה אחרי דוד ושלמה (ראה גמי תענית דף יז ע"א), **משום שלעיתים לבוא 'משיח בן יוסף' שהוא יונה הנביא יבוא תחילה וייהרג ורק אחר כך יציץ ויפרח משיח בן דוד** (מאמר חיקור דין להרמ"ע מפאנו חלק ד סוף פרק טז, 'מדרש תלפיות' אות א ענף אליהו ונשיח בשם 'מאמר חיקור דין').

נשמת יונה בן אמיתי עתידה לשוב בתוך 'משיח בן יוסף' הסופי (ביאור יד יהודה' על 'מאמר חיקור דין חלק ד פרק טו ד"ה ואין נסתר מ"ש התו', גולל אור' לר' מאיר בקיאים אות פ"א דף לח ע"א ד"ה ירבי פנחס בן יאירי מהרמ"ע מפאנו). וזה מה שניבא יעקב אבינו לשבט יהודה על אחרית הימים **"עַד כִּי בִּא שִׁילָה וְלוֹ יִקְהַת עַמִּים"** (בראשית מט, ט), שבתחילה **"עַד כִּי יבֹא"** – שהתיבה **"יבא"** ראשי תיבות יונה בן אמיתי שהוא 'משיח בן יוסף', ואחר כך יתקיים **"שִׁילָה"** – שהוא גמטריא 'משה', **שבעצמו יתגלגל ב'משיח בן דוד'** (וקהלת יעקב' ערך י"ו ד"ה יונה הנביא אות ב בשם הרמ"י) **ונשמתו הגדולה תכלול גם את נשמת דוד המלך** (יאר החיים הקדוש' פרשת ויחי מט, יא ד"ה או יאמר). **גלגול משיח בן יוסף נרמז בפסוק "בֹּא יְבֹא בְרָנָה נִשְׂא אֶלְמָתָיו"** (תהלים קפז, ו), **"אֶלְמָתָיו"** הם כנגד אלומותיו של יוסף בחלומו, והתיבה **"יבוא"** כשהיא בכתב חסר רומזת על **"אביה בן ירבעם"** (מדרש לפירושים' דרוש המי משיח דף קכט ע"ב ד"ה גם נכל לומר. 'מדרש לפירושים' דרוש המי משיח דף קכט ע"ב ד"ה גם נכל לומר. מגלה עמוקות' עם פירוש פרישת שלום פרשת וישב אופן נח) (ראה ישבחי האר"י ז"ל ד"ה יואני אמרתי אגלה ודי' יואני הצעיר שלמה מעיד' שגם האר"י ז"ל היה משיח בן יוסף ואבמ"ל).

משיח בן יוסף עתיד להילחם בגוים ולמות על ידי ארמילוס הרשע

כאשר יגיע העת הקב"ה יגלגל את נשמתו של יוסף הצדיק בתוך 'משיח בן יוסף' הסופי (גלגול רואי' לתלמיד האר"י ז"ל דף יח ע"א טור ב, גלגול נשמות' לרמ"ע מפאנו סעוף קטו) **שהיה במעלה גדולה על שאר האנשים** (ספר 'המפואר לר' שלמה מולכו' ענין משיח ומלכות בית דוד' דף טו ע"א טור ב ד"ה ואמר אחר), **והוא יבוא בתחילת ימות המשיח שנאמר "תבואתה לראש יוסף"** (דברים לג, טז) **כפי שיוסף הצדיק בא בתחילה למצרים לפני שאר אחיו** (ילקוט דוד' פרשת וישב ד"ה כשם שבא). **ומשיח בן יוסף ילחם באומות העולם** (תפארת יהונתן' פרשת וילך ד"ה יהושע הוא ערב) **לא בחיל ולא בכוח כי אם בשם ה'** (עפ"י 'אשכול הכופר' למחבר 'צור המור' דף ו ע"ב ד"ה ולוי' ברוך ה) **על ידי מחנות השכינה שיבואו משמים לעזור לו במלחמותיו**. **כפי שנרמז בפסוק שנאמר על יוסף "בְּכֹר שׁוֹרוֹ הֶדְרָ לוֹ וְקָרְנֵי רָאִם קָרְנָיו בְּהֵם עַמִּים יִנְגַח יַחְדָּו אֶפְסֵי אֶרֶץ יְהוָה רְבֻבוֹת אֶפְרַיִם וְהֵם אֶלְפֵי מְנַשֶּׁה"** (דברים לג, יז), **שהתיבה "רָאִם" היא ראשי תיבות שמות מלאכי השרת רפאל אוריאל מיכאל שיסיעו לו** (רואי' המלאך' דף לו ע"ב ד"ה חקב טנט).

משיח בן יוסף יהיה איש גבור חיל שילחום את מלחמות ה' (אשכול הכופר' למחבר 'צור המור' מגילת רות ד, ד"ה ואני אמרת). **הוא יהיה 'משיח מלחמה' להכות את הרשעים** (יאמרי נועם' פרשת חקת אות יא ד"ה והנה זה השם) **של מלכות אדום במלחמת גוג** (מרבח לספר' על הגדה של פסח לר' ידידיה טיאה ווייל בפירוש 'חד גדיא' דף מז ע"ב ד"ה ואתא שוחט ושחט), **להשמיד את זרע עמלק** (במדבר רבה' יד, ב) **ולדחות את כוחות הרע מן העולם** (שם משמואל' פרשת וישב תרע"ה ד"ה ופי מה שאמרנו). **וכשם שיוסף שלט על כוחות הסטרא אחרא במצרים, כן הוא יתגלגל בתוך משיח בן יוסף וישלוט בהם לעתיד לבוא** (גלגול רואי' דף יח ע"א טור ב). **וזה כוונת הפסוק "מִלְחָמָה לְה' בְּעַמְלֵק מִדָּר"ר** (שמות יז, טז) **שהמלחמה "בְּעַמְלֵק" היא "מִדָּר"ר של יהושע בן נון שהוא מזרעו של יוסף הצדיק** (תורת נחן וליקוט'ס ממהרח"י' פרשת פנחס ד"ה עמלק הוא משרשו) **וגלגול נשמתו** (ספר 'גלגול נשמות' להרמ"ע מפאנו מפרקת ב בשם רבינו תימן וטאל זצ"ל), **עד ל"דר"ר האחרון שאז יחזור שוב יוסף הצדיק שהוא שְׁסֹנוֹ של עשו, ויכניע את עמלק הרשע** (תורת נחן וליקוט'ס ממהרח"י' פרשת פנחס ד"ה עמלק הוא משרשו) (להרחבה על שלילת יוסף בכוחות הסטרא אחרא במצרים ראה מאמרנו לפרשת מקץ – 'בזכות יוסף הצדיק').

עתידה להיות מלחמה גדולה בין משיח בן יוסף לארמילוס הרשע (ראה 'זכר דוד' לר' דוד זכות ממודני מאמר שלישי דף קפח ע"ב ד"ה ויקבוץ מלך אדום) **שהס"מ שרו של אדום יהיה מלוכב בו** (מרבח לספר' על הגדה של פסח לר' ידידיה טיאה ווייל בפירוש 'חד גדיא' דף מז ע"ב ד"ה ואתא מלאך המות), **ואז משיח בן יוסף ייפול על ידי שיידקר בחרב** (מאמר חיקור דין להרמ"ע מפאנו תחילת פרק טז) **בזמן היותו בשערי ירושלים** (ליקוט'ס נביאים' להאר"י ז"ל ספר יחזקאל ד"ה בן אדם) **ויעלה לו כך בגלל עוונות עם ישראל** (יד יהודה' על 'מאמר חיקור דין תחילת פרק טז) **וגלגל על כל שני עגלי עבודה זרה שהעמיד ירבעם בן נבט שהוא קשור לנשמתו** (עפ"י 'אור החמה' על זוהר פרשת ויחי דף כח ע"א ד"ה יכתוב בבקר מהרמ"ק). **מיתתו תהיה כפרה על כל ישראל שהתחייבו כליה** (אשכול הכופר' למחבר 'צור המור' ד, ו ד"ה ואולי יאמר) **ויכופר להם עוון העגל לגמרי כך שלא יישאר לישראל שום שמץ מזה החטא**. **וזה על דרך שאמר הנביא על משיח בן יוסף "והוא מחלל מפשעונו מדבא מעזותינו מוסר שְׁלוֹמֵנו עָלָיו וּבְחִבְרָתוֹ נִרְפָּא לָנוּ"** (ישעיה ג, ה) (מרבח לספר' על הגדה של פסח לר' ידידיה טיאה ווייל בפירוש 'חד גדיא' דף מט ע"א ד"ה ואתא מלאך המות) **כלומר שהוא יהיה רפואה לצדיקים** (ספר 'המפואר לר' שלמה מולכו בחלק' ענין משיח ומלכות בית דוד' דף טו סוף ע"א ד"ה ואע"פ שאמר).

משיח בן יוסף יהיה מחולל מפשעי ישראל ובפרט מעוון עבודה זרה. **ומחמת העוונות שרובצים עליו** (זכר דוד' מאמר שלישי פרק נו דף קפח ע"א ד"ה ונהה כבר מקובלת אצלנו בשם הרמ"ק בפירוש הוהה) **עתיד משיח בן יוסף למות** (וזה פרשת כי תצא דף עט ע"א ד"ה ובזמנא דנובא. ראה זוהר פרשת משפטים דף ק ע"א ד"ה 'ירועה שמאלא רעיא מהימנא) **בסניף** (זכר דוד' מאמר שלישי פרק נו דף קפח ע"א ד"ה ונהה כבר מקובלת אצלנו בשם הרמ"ק בפירוש הוהה). **אמנם אומות העולם לא יידעו על מותו כי עני יכסה על גופו, ואם חלילה יידעו הם יעלו ויהרגו את כל ישראל**. **וכשישראל יראו שנפל 'משיח בן יוסף' הם יברחו** (עפ"י 'ידו בכל' סימן אלף עא ד"ה והנראה לע"ז). **ועל אותו היום נאמר "יענף ה' בְּיוֹם צָרָה יִשְׁבֹּבֶשׁ שֵׁם אֶלְקֵי יִשְׂרָאֵל"** (תהלים כ, ב), **"יענף ה' בְּיוֹם צָרָה"** – **הוא היום שאחרי הריגת משיח בן יוסף שישראל יהיו אז בצרה** (אשכול הכופר' למחבר ספר 'צור המור' ר' אברהם סבע דף ו ע"ב ד"ה ולוי' ברוך ה). **וזה יהיה מכה קשה מאוד לישראל** (ישעיה חכונות' להאר"י ז"ל דרושי העמידה דרוש) **שיבכו עליו בכי רב, כי יסברו בטעות כי 'משיח בן דוד' נהרג** (בגדי אהרן' על התורה לר' אהרן דרשן תאומים סוף פרשת זאת הברכה ד"ה לסיים בשם 'טוב הארץ') **ויאמרו "אין לנו עוד משיח אחר!" ויספדו עליו** (גבול בנימין' פרשת וישלח חלק ב דרוש לב לטובות יום ראשון דף קפט ע"ב טור א ד"ה ולענין מ"ש לעיל).

מותו של משיח בן יוסף יהיה כפרה על הדורות כפי שאמר הנביא "וה' הפגיע עוֹן אֶת עוֹן כְּלָנוּ" (ישעיה ג, ו). **גופו של משיח בן יוסף המת יהיה מוטל בשלמותו במשך ארבעים יום** (יש' הדעת טוב' למהרח"י פרשת ויחי ד"ה 'בן פורת יוסף') **והיא תשתמר מפני אדם ובהמה וחייה שלא ייגעו בה**. **אז יספדו לו כל ישראל כפי שנאמר "וּשְׁפָתַי עַל בֵּית דָּוִד וְעַל יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם רִיחַ חַן וְתַחֲנוּנִים וְהִבִּיטוּ אֵלַי אֶת אֲשֶׁר דָּקְרוּ וְסָפְדוּ עָלָיו כְּמִסְפַּד עַל הַיְחִיד וְהִמְרָ עָלָיו כְּהִמְרָ עַל הַבְּכוֹר: בְּיוֹם הַהוּא יִגְדַל הַמִּסְפַּד בִּירוּשָׁלַם כְּמִסְפַּד הַדָּד רִמּוֹן בְּבִקְעַת מְגִדּוֹ: וְסָפְדָה הָאָרֶץ מִשְׁפָּחוֹת מִשְׁפָּחוֹת לְבָד מִשְׁפָּחַת בֵּית דָּוִד וְנִשְׁיָהָם לְבָד מִשְׁפָּחַת בֵּית נָתָן לְבָד וְנִשְׁיָהָם לְבָד: מִשְׁפָּחַת בֵּית לֵוִי לְבָד וְנִשְׁיָהָם לְבָד מִשְׁפָּחַת הַשְּׁמֵעִי לְבָד וְנִשְׁיָהָם לְבָד: כָּל הַמִּשְׁפָּחוֹת הַנִּשְׁאָרוֹת מִשְׁפָּחוֹת לְבָד וְנִשְׁיָהָם לְבָד"** (זכריה יב, י-יד) **וימס ליבם של ישראל וכשכל כוחם אז כי תהיה צרה לישראל שלא היתה כמוה מעולם** (זכר דוד' לר' דוד זכות ממודני מאמר שלישי דף קפט ע"ב ד"ה וכאשר ילחם מלך המשיח) **ומשיח בן דוד יצדיק את הדין על מותו של משיח בן יוסף ויאמר 'ברוך דיון האמת'** (מגלה עמוקות' עם פירוש פרישת שלום פרשת וישב אופן קיימ).

על מיתתו של משיח בן יוסף רמזו רבותינו כשאמרו "אין בן דוד בא עד שיתבקש דג לחולה ולא ימצא" (ראה גמי סנהדרין דף צח ע"א בשם רבי חנינא), **כי 'דג' החוונה למשיח בן יוסף, ו'חולה' אלו עם ישראל שבאותו הדור** (גולל אור' לר' מאיר בקיאים אות ע"ן דף לו ד"ה 'ואפטר שבהצטרפות' מהרמ"ע מפאנו, זכר דוד' מאמר ג פרק נה דף קפג ע"א טור א ד"ה אין נתפתי גדולי הדור) **אשר יהיו שרויים אז בצרה ומשיח בן יוסף 'לא ימצא' כי הוא מת** (זכר דוד' מאמר ג פרק נה דף קפג ע"א טור א ד"ה אין נתפתי גדולי הדור). **משיח בן יוסף קרוי בשם 'דג' כמו שיוסף הצדיק נקרא בשם 'דג' כאשר יעקב בירך את בניו ואמר "וַיִּדְגּוּ לָרֵב בְּקֶרֶב הָאֲרָץ"** (בראשית מט, טז). **וכן כמו שיהושע בן נון שהנהיג את ישראל**

בכניסה לארץ נקרא בשם דג שהרי 'נון' הוא תרגום של 'דג'. ומשיח בן יוסף יקרא בשם 'ינון' שהוא השם 'נון' בתוספת האות 'י', כפי שהוסיפו להושיע בן נון את האות 'י' בראש שמו ונקרא בשם 'הושיע', וכפי שיוסיפו לעתיד לבוא לשם 'דוד' את האות 'י' ויהיה בשמו המלא 'דודי'. ועל כך נאמר 'לפני שָׁמַשׁ יָנוּן שְׁמוֹ' (תהלים עב, יז), 'שָׁמַשׁ' הוא משיח בן דוד שנאמר 'יִכְסְאוֹ כְּשֶׁמֶשׁ נָגְדִי' (תהלים פט, ח), ו'לפני' בואו של משיח בן דוד יבוא 'ינון' שהוא משיח בן יוסף (מגלה ומקומו עם פירוש פרשת שלום פרשת וחי דף קצו ד"ה גם נרמז. וראה גמי סנהדרין דף צח ע"ב בשם רבי יאנא).

עם ישראל מבקשים בכל יום בתפילת העמידה שלא ימות משיח בן יוסף

משה רבינו התפלל תמיד שלא ייהרג משיח בן יוסף (ילקוט חשי' ערך משה אות קיא, יזכר דוד' מאמר שלישי דף קפח ע"א ד"ה ו'שם ב' משיחים אלו' בשם הוהר, 'מחשופו הלבן' לר' יעקב אבוחצירא פרשת וזאת הברכה על הפסוק 'כבור שדרו לוי ד"ה אפטר לרמו) **וקיבל לצורך כך יסורים על עצמו** (מדרש לפירושים) דרוש המ' משיח דף קכט ע"א ד"ה והקשיתי לשאלו). **וגם 'נשמת משיח בן דוד' שהוא נשמת משה רבינו** (יע' הדעת טוב' למחרתיו בפרשת כי תשא ד"ה ע'ד אפטר), **סובל בין 'הקליפות' יסורים קשים ומרים יותר מן המוות על מנת שלא ייהרג משיח בן יוסף** (ספר הליקוט' להמ"ד ואלו חלק א' ענין המשיחים ד"ה מ"ב' בכח התבוננות) **ומתפלל עליו שיקבל חיים** שנאמר "חיים שאל מִמֶּךָ וְתַתֶּנָּה לוֹ אֲרָךְ יָמִים עוֹלָם וְעָד" (תהלים כא, ה) (אמרי נועם' מן המחבר במאמר לפורים ד"ה כי נודע). **ועליו התפלל גם דוד המלך ואמר "פנה אלי ונפני תנה עצה לעבדך והשיעה לבן אמתך"** (תהלים פו, טז), **"תנה עצה לעבדך"** זה משיח בן דוד ממלכות יהודה, **"והשיעה לבן אמתך"** זה משיח בן יוסף שיושיע אותו ה' מן ההריגה בזכות "אמתך" היא רחל אמנו, אשר זכותה יכול להגן על בנה כי "רחל מבכה על בנה" (ירמיהו לא, יז) (והוה דוד' על תהלים לרבי דוד חזן מזמור פ"ה ואתה ה' א-ט).

עם ישראל מתפללים בכל יום שלא ימות משיח בן יוסף. וכפי שאמרו נשמותיהן של שמעיה ואבטליון להארי"י ז"ל כאשר השתטח על קבריהם, שצריך לכוון בכל שלושת התפילות שמתפללים בכל יום בעת תפילת העמידה, בתיבות **"וכסא דוד עבדך מְהֵרָה בְּתוֹכָהּ תִּכְיֶינִי"** שה' יתברך יתְּנֶה את משיח בן יוסף ולא ימות על ידי ארמילוס הרשע (ישע' הכוונות) להארי"י ז"ל דרוש העמידה דרוש ה', **לפי שמשיח בן יוסף הוא הנקרא "כסא דוד"**. **ועל ידי התפילה עליו יכול להיות שיכופר עון ישראל** (יזכר דוד' מאמר שלישי דף קפח ע"א ד"ה ו'שם ב' משיחים אלו' מהרמ"ק בפרשורו על הוהר. ראה 'קהלת יעקב' ערך 'אמי סוף ד"ה אמן מנא) **ויתמתקו הדינים' מתוך רחמים** (אמרי נועם' פרשת שלח אות ב' ד"ה וידוע מעקדת יצחק), **ותהיה זכות שלא ימות משיח בן יוסף** (יזכר דוד' מאמר שלישי דף קפח ע"א ד"ה ו'שם ב' משיחים אלו' מהרמ"ק בפרשורו על הוהר. ראה 'קהלת יעקב' ערך 'אמי סוף ד"ה אמן מנא). **וכן טוב לכוון בפרשת 'עקידת יצחק' בתפילת שחרית בתוך התיבות "אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאנחה"** (בראשית כב, יב) **שלא ייהרג משיח בן יוסף** (פתח הדברי' לר' חיים פונטרמילי חלק ב בקונטרס 'חיים שנים ישלם' סימן א אות ז' ד"ה טוב לומר פרשת עקידה' ועיי"ש. והוא על פי תיקוני הוהר תיקון תנינא דף קלט ע"א ד"ה ובגין לא את קרבן ד"ה יבטמא דקדשא בריך הוא' שם מבורא כי יצחק מסר נפשו בעקידה כדי להציל את משיח בן יוסף ומאוות הזמן כבר יצא עליו קול בעלונים ו"אל תעש לו מאנחה" עיי"ש).

כל הנביאים והצדיקים והחסידים שבעולם במשך כל הדורות התפללו על משיח בן יוסף שלא ייהרג, ובוודאי תפילותיהם לא ישובו ריקם ולא ייהרג משיח בן יוסף על ידי ארמילוס הרשע, כי יבטל הקב"ה את הגזירה ההיא (מחשופו הלבן' לר' יעקב אבוחצירא פרשת זאת הברכה דף קי ע"ב ד"ה אפטר לרמוז על משיח בן יוסף). **ודבר זה אפשרי אם הגאולה תהיה "בעתה"** (ישעיה ס, כב) **שאו משיח בן יוסף לא ימות כי יהיה כבר חירות מפני מלאך המוות** (מדרש לפירושים) דרוש המ' משיח דף קכט ע"א ד"ה והקשיתי לשאלו עפ"י כתיב הוהר). **משום שדווקא בגאולה קודם זמנה הנקראת "אחישינה" (ישעיה ס, כב) משיח בן יוסף עתיד למות, כי אז הגאולה היא ביסורים כמו שאר 'חבלי משיח' שיהיו אז, ובדומה לכל הגאולות שבאו קודם זמנם שכולם היו ביסורים** (אמרי נועם' לר' מדיקוב מן המחבר לפורים ד"ה כי נודע). **ואל זה למעט אם עם ישראל יעסקו בלימוד התורה בפנימיותה על דרך השוד שאז גם בגאולת "אחישינה" לא יהיו חבלי משיח וצרי לידה** (יאנא דפרקאי סימן רמז ד"ה ויהנה בנמוא עיי"ש). [יש הסבורים להפך כי גאולת 'אחישינה' תהיה על ידי זכות ישראל ובחנת ושלה ואילו גאולת 'בעתה' תהיה בדרך חייב ועל ידי חבלי משיח ומיתת רבים חלילה (ראה 'ירומות אל' לאלשיך הקדוש על ספר תהלים מזמור עב, ה. וכן ראה מ"כתיב ופלת' לר' יהונתן אייבשיץ על יורה דעה סימן קי בסופו ד"ה 'יבנה ויבנה דברי התוס' וכן מאור החיים הקדוש על התורה במדבר טז, טו. וראה גמי סנהדרין דף צח ע"א בשם ר' יהושע על לוי)].

משיח בן יוסף יקום לתחייה ויהיה משנה למשיח בן דוד

כל מטרות ומסירות נפשו של משיח בן יוסף תהיה על מלכותו של משיח בן דוד (שליה הקדושי' תורה שבכתב צאן יוסף ד"ה ווהר לענייננו) **וגם אם ימות יביא הצלה לישראל, כי** (יזכר דוד' מאמר ג פרק פב דף רסג ע"א ד"ה וענין המלחמה ההיא) **אחרי מותו יבוא משיח בן דוד ויקים אותו לתחייה** (יע' הדעת טוב' למחרתיו פרשת וחי ד"ה י' ב' פרק יוסף. ראה 'מגלה עמוקות - רב אופנים' אופן רב, 'יזכר דוד' מאמר ג פרק פב דף רסג ע"א ד"ה וענין המלחמה ההיא) **והוא יחזור עם נשמה שתהיה מושלמת עוד יותר ממה שהיתה לו קודם למותו** (ספר המפואר' לר' שלמה מולכו פרק יעניין משיח ומלכות בית דוד), **ויראה את נקמתו ונקמת ישראל במפלת המלך גוג** (יזכר דוד' מאמר ג פרק פב דף רסג ע"א ד"ה וענין המלחמה ההיא) **בשעה שילחם יחד עם משיח בן דוד את מלחמות ה' ויכניעו את האומות** (יעני העדה' פרשת וילך דף טא ע"א ד"ה הנראה בזה שבא). **ואחר כך ימסור משיח בן יוסף את המלוכה על ישראל ליד משיח בן דוד** (גבול בנימין' על התורה הפסרת ויגש חלק א דרוש יג דף כט ע"ב ד"ה הדבר הזה ראוי). **וזה הטעם שביט יוסף' נמשל ללהבה בפסוק "ויבית יוסף להבה ויבית עשו לקש" (עובדי א, יח) כי בדומה ללהבה גם מלכותו איננה קיימת תמיד, ועתידה לעבור למשיח בן דוד** (גבול בנימין' על התורה הפסרת ויגש חלק א סוף דרוש יג דף ט ע"א ד"ה הדבר הזה ראוי).

ואחר כך משיח בן יוסף ישמש כמשנה למשיח בן דוד (פרוש ייואל משה' על 'מאמר חיקור דין' להרמ"ע מפאנו פרק יז, 'חזה ציון' על תהלים לר' עמנאל חי ריקי תהלים קיט, פא על התיבות 'כלתה לתשועתך') **אשר ימלוך מסוף העולם ועד סופו** (יזכר דוד' מאמר שלישי דף קצ ע"ב ד"ה וזכו אלו בטבטים) **ויהיה בכוחו להמית בפיו את כל הרשעים שנתרו** (ספר 'מפואר לר' שלמה מולכו יעניין משיח ומלכות בית דוד' דף טו ע"ב טור א ד"ה תדע למח). **ובשעה זו יתקיים חלומה הנבואי של יוסף הצדיק על אָחיו, כפי שאמר להם "ויאמר אֲלֵיהֶם שְׁמַעוּ נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלַמְתִּי: וְהִנֵּה אֲנִינְהוּ מֵאֲלֵמִים אֲלֵמִים בְּתוֹךְ הַשָּׁדָה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֵמְתִי וְגַם נִצְבָה וְהִנֵּה תִסְבְּיָנָה אֲלֵמְתֵיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוּיֶינָה לְאֲלֵמְתִי: וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֲחָיו הַמְלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם מְשׁוֹל תִּמְשַׁל בְּנוֹ" (בראשית לו, ו-ח) (מגלה עמוקות' עם פירוש פרשת שלום פרשת וישב אופן נח) **"וְהִנֵּה אֲנִינְהוּ מֵאֲלֵמִים אֲלֵמִים בְּתוֹךְ הַשָּׁדָה" - היא הגלות של לְחַיִּים, וְהִנֵּה קָמָה אֲלֵמְתִי" - שיקום בתחייה הוא כמשיח בן יוסף לגאול אותם לפני משיח בן דוד, "וְגַם נִצְבָה" - שהוא עתיד למות ולקום שנית לחיים, ואז יתאמת מלכותו** (יעני העדה' פרשת וישב דף ט ע"א טור א ד"ה עוד ש' לפרש) **שישתחו לו, כפי שראה יוסף הצדיק בחלום הנבואה** (מגלה עמוקות' עם פירוש פרשת שלום פרשת וישב אופן נח, יעני העדה' פרשת וישב דף ט ע"א טור א ד"ה עוד ש' לפרש).**

באותה העת עתידים להתקיים גם דבריו של יהונתן בן שאול (וייואל משה' על 'מאמר חיקור דין' תחילת פרק יז) **לדוד בן ישי, כפי שאמר לו "ואתה תמלך על ישראל ואנכי אהיה לך למשנה" (שמואל א, כ) (ז) שהרי יהונתן חשב בחייו שהוא עצמו יהיה 'משיח בן יוסף'** (פרי צדיק' לראש חודש כסלו אות א בשם הרמ"ע מפאנו) **כי היתה בו נשמת יוסף הצדיק** (עפ"י 'לגלגל נשמות' לרמ"ע מפאנו סוף קטו. ראה 'גולל אורי' לר' מאיר בקיאים אות פ"א דף לח ע"א ד"ה רבי פנחס בן יאיר מהרמ"ע מפאנו. וראה דבר נפלא בהקשר לזה בספר 'מעשה רוקח' לר' אלעזר רוקח בפתיחה למשניות דף ג ע"א) **שהוא הגואל לפני בואו של משיח בן דוד** (יאשכול הכופר' לר' אברהם סבע על מגילת רות ג, יב) **וכפי שרמוז בשמו 'יוסף' שבמילוי הוא 'יוד ואו סמך פא' ויוצא גימטריא 'גואל צדק'** (אמרי נועם' פרשת ויצא בחלק ליקוטים אות ד' ד"ה יוסף במילואו). **אך לבסוף לא התקיימו דבריו ויהונתן מת קודם שהגיעה מלכותו של דוד המלך. אמנם לעתיד לבוא כן יתקיימו דבריו כאשר 'משיח בן יוסף' יהיה משנה למשיח בן דוד'** (וייואל משה' על 'מאמר חיקור דין' להרמ"ע מפאנו תחילת פרק יז) **אשר יצליח על ידו בשלום ובמישור** (יזכר דוד' מאמר ג פרק פב דף רסג ע"א ד"ה וענין המלחמה ההיא). **במהרה בימינו, אמן.**

העלון גם תלפולח יהודית בת ורדה רזיטה וכל בני משפחתה	העלון מופץ להצלתו של יוסף בן קרו שיוכיח לחוקים בית נאמן	העלון גם לרומם את עַל בַּת שִׁירָה אוֹשֶׁרֶת הַי"ח עַל בַּת שִׁירָה אֹשֶׁרֶת הַי"ח יִגְדֵל בָּן שִׁירָה אוֹשֶׁרֶת הַי"ח	העלון גם לרומם את מוריה לרומם את העדה ששמה על העלון מופץ להצלתו של אדם בן אוריית	העלון גם לרומם את עליזה בת יפה אודר יוסף השנת היחסי	העלון מופץ להצלתו של יוסף בן קרו שיוכיח לחוקים בית נאמן	העלון גם לעילוי נשמת: אלהיה בן גיט ז"ל ת.צ.ב.ה.	העלון גם לעילוי נשמת: רחל בת גישון ושרה דוד בן ישי העלון מופץ להצלתו של יוסף בן קרו שיוכיח לחוקים בית נאמן	העלון גם לעילוי נשמת: חיים בן מייטל ז"ל ת.צ.ב.ה.
העלון גם לרומם את עַל בַּת שִׁירָה אוֹשֶׁרֶת הַי"ח עַל בַּת שִׁירָה אֹשֶׁרֶת הַי"ח יִגְדֵל בָּן שִׁירָה אוֹשֶׁרֶת הַי"ח	העלון גם לרומם את אדם בן אוריית	העלון גם לרומם את עליזה בת יפה אודר יוסף השנת היחסי	העלון גם לעילוי נשמת: אלהיה בן גיט ז"ל ת.צ.ב.ה.	העלון מופץ להצלתו של יוסף בן קרו שיוכיח לחוקים בית נאמן	העלון גם לעילוי נשמת: רחל בת גישון ושרה דוד בן ישי העלון מופץ להצלתו של יוסף בן קרו שיוכיח לחוקים בית נאמן	העלון גם לעילוי נשמת: חיים בן מייטל ז"ל ת.צ.ב.ה.	העלון גם לעילוי נשמת: רחל בת גישון ושרה דוד בן ישי העלון מופץ להצלתו של יוסף בן קרו שיוכיח לחוקים בית נאמן	העלון גם לעילוי נשמת: חיים בן מייטל ז"ל ת.צ.ב.ה.

העלון מופץ להצלתו של **יוסף בן קרו** שיוכיח לחוקים בית נאמן

העלון גם לרומם את **עליזה בת יפה** אודר יוסף השנת היחסי

העלון גם לעילוי נשמת: **אלהיה בן גיט ז"ל** ת.צ.ב.ה.

העלון מופץ להצלתו של **יוסף בן קרו** שיוכיח לחוקים בית נאמן

העלון גם לעילוי נשמת: **רחל בת גישון ושרה דוד בן ישי** העלון מופץ להצלתו של **יוסף בן קרו** שיוכיח לחוקים בית נאמן

העלון גם לעילוי נשמת: **חיים בן מייטל ז"ל** ת.צ.ב.ה.

העלון גם לעילוי נשמת: **רחל בת גישון ושרה דוד בן ישי** העלון מופץ להצלתו של **יוסף בן קרו** שיוכיח לחוקים בית נאמן

העלון גם לעילוי נשמת: **חיים בן מייטל ז"ל** ת.צ.ב.ה.

